

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Příprava na vyučování Dějepisu s cíli v oblastech MKV a čtenářství

**Název
učební
jednotky
(téma)**

Arabové a islám

**Stručná
anotace
učební
jednotky**

Žáci se prostřednictvím obrazového a textového materiálu seznámí s kulturním prostředím arabských zemí, formou dramatizace vyjadřují způsob, jak může Evropan komunikovat s příslušníky arabské kulturní oblasti.

**Nutné
předpoklady**

(Již osvojené znalosti a dovednosti žáků, které umožní, aby jednotka efektivně směřovala ke svým cílům).

- Znalost základní charakteristiky křesťanství
- Dovednost hledání klíčových slov v textu
- Dovednost formulace otázek
- Znalost základních pravidel pro volné psaní.

**Časový
rozsah
učební
jednotky**

90 minut

**Věk žáků
(ročník)**

7. ročník

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Zařazená průřezová témata (včetně čtenářství)	OSV	MKV	MV	VMEGS	VDO	EV	Čtenářství
		Ano					Ano
Vyučovací obor(y)	Dějepis						
Dlouhodobé cíle (Klíčové kompetence, části profilu absolventa, části výchovné a vzdělávací strategie školy)	—						
Cíle jednotlivých průřezových témat a čtenářství, které chci v dané učební jednotce naplnit	MKV - Žák pojmenovává situace, které mohou vycházet z nepochopení konkrétního kulturního prostředí a formuluje pravidla, jak může předejít nepochopením. Čtenářství - Žák odhaduje význam neznámých slov a pojmů, na které v textu o islámu narazí. - Vyhledává v textu klíčová slova, která poté využije při formulaci otázek k textu.						

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Cíle učební jednotky	Dějepis RVP: - Žák porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti. Školní výstupy: - Žák sděluje vlastní zkušenost a znalost k probíranému tématu. - Žák vyhledá klíčová slova vztahující se k arabské kultuře. - Žák formuluje otázky na základě vybraných klíčových slov. - Žák formou dramatizace vyjádří setkávání arabského a křesťanského kulturního prostředí.
Hodnocení (Z čeho učitel i žáci poznají, že bylo dosaženo cílů a jak to učitel i žáci budou hodnotit)	- Zápis informací v evokační tabulce - Podtrhnutá klíčová slova v pracovním listě - Zapsané otázky na kartičkách - Předvedená dramatizace - Zápis v sešitě – výsledek volného psaní
Popis učební jednotky	1. Seznámení se s tématem a cíli hodiny (5 min) 2. Evokace <i>Instrukce pro žáky:</i> „Dnes se budeme zabývat jedním historickým tématem. Pokuste se každý sám odhadnout, jak spolu dané obrázky souvisejí, a vymyslete název pro dnešní hodinu.“ Učitel promítne obrázky v powerpointové prezentaci (Prezentace 1), které mají žáky přimět k přemýšlení o společném tématu a vzbudit v nich zájem o to, jaké výhody (případně hrozby) může jiný kulturní okruh našemu prostředí přinést. Utvořte dvojice a své názvy si v nich sdělte, případně doplňte.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

- Co mají všechny obrázky společného?
- Jaký vybereme název pro dnešní hodinu?

Učitel zapíše návrhy na tabuli, hlasováním si žáci vyberou nejvhodnější název.

Do sešitu si načrtněte tabulku se čtyřmi širšími řádky.

- Co už k tématu víte?

Do levé poloviny tabulky napište jednu až tři informace k tématu, o kterých si myslíte, že jsou správné.

Během následujících 5 minut si najděte 2–3 spolužáky, kterým své informaci sdělíte, a napište si do pravé poloviny tabulky takovou spolužákovu informaci, která bude pro vás nová (může jich být libovolný počet).

Dobrovolníci čtou nové poznatky.

3. UVĚDOMĚNÍ SI VÝZNAMU INFORMACÍ

Práce s textem – Arabové a islám (Příloha A).

Přečtěte si pozorně jednotlivé části textu a v každém ze čtyř oddílů vyberte a zřetelně označte 3–5 klíčových slov. Vyberte takové informace, které podle vás nám jako Evropanům mohou pomoci lépe pochopit jinou kulturu a vyvarovat se potíží při setkání s ní. Porovnejte svá slova se sousedem, vyberte jich 10 a запиšte si je do sešitu.

Učitel rozdá každému žákovi kartičku formátu A6.

Na kartičku napište dvě otázky k tématu dnešní hodiny, můžete využít svá vybraná klíčová slova.

Pro otázku použijte alespoň dva z těchto začátků otázek:

- *Jak?*
- *Co vedlo k?*
- *Kdo?*
- *Co bylo příčinou?*
- *Co přinesl/a/o?*

Učitel kartičky vybere, promíchá a znovu rozdá.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

	Dobrovolníci otázku přečtou a sdělí odpověď. 4. Reflexe <i>„Marek a Eva chtějí vycestovat do arabské oblasti.“</i> Ve dvojicích vypište, co všechno by si měli o životě v této oblasti zjistit, aby se nedostali do nepříjemností. Učitel zapisuje návrhy žáků na tabuli. Ve dvojicích si připravte krátkou (max. minutovou) scénku na téma „Evropan na výletě v arabské oblasti“. Ostatní si do sešitu zapíší, které „pravidlo“ bylo předvedeno. Jednotlivé dvojice scénku předvedou. Ostatní žáci si do sešitu zapisují, která kulturní difference byla předvedena. Vyberou nejzdařilejší předvedení. Volné psaní (Příloha B) – žáci do sešitu dokončují myšlenku „Kdybych žil v arabské oblasti...“ Dobrovolníci svůj text přečtou.
Seznam příloh	Příloha A – Arabové a islám Příloha B – Volné psaní – popis metody Prezentace 1 – Obrázky http://www.sborovna.cz/kniznica.php?action=show_version&id=56568
Autor lekce (realizátor učební jednotky), škola	Mgr. Michaela Paseková ZŠ Liberec Lesní 575/12, 460 01 Liberec

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Závěrečná sebereflexe učitele
(následuje po odučení učební jednotky)

**Co se mi osvědčilo
během vyučování** (co
fungovalo, mělo
úspěch, z čeho jsem
měl/a radost).

Písemné zadání všech úkolů.

Společná formulace tématu, žáci se rychle naladili na nové
téma.

**S jakými problémy
(obtížemi) jsem se
během vyučování
setkal/a.**

—

**Co bych příště
udělal/a jinak** (jak
bych upravil/a tuto
přípravu).

—

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

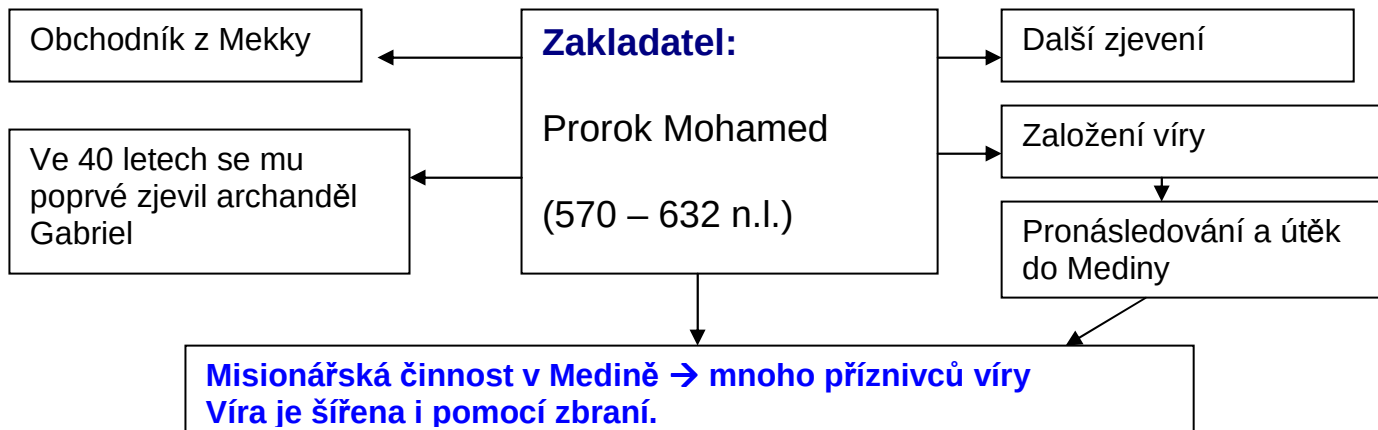
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

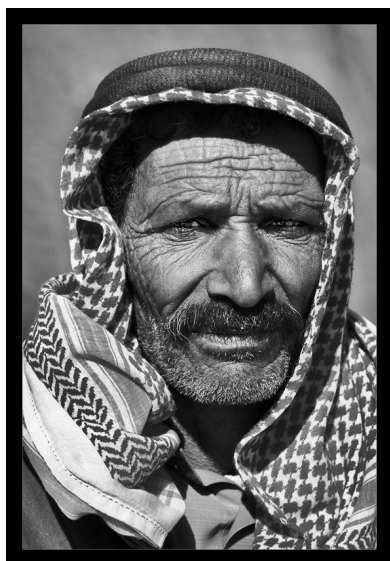
Islám

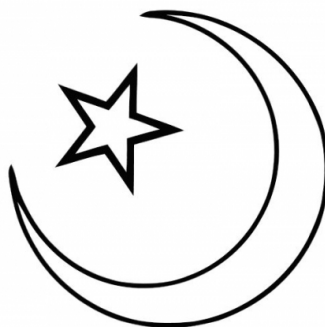
Učení islámu Stojí na 5 sloupech (pilířích)								
VÍRA V JEDINÉHO BOHA		5 MODLITEB DENNĚ		PŮST V RAMADÁNU		POUŤ DO MEKKY		DÁVÁNÍ ALMUŽEN
1) Není žádného jiného boha než Alláha.								
2) Pětkrát denně pronést modlitbu (ráno, v poledne, odpoledne, při západu slunce, večer). Před modlitbou se musí omýt. Modlitba se provádí směrem k Mekce.								
3) Během postního měsíce Ramadánu se během dne drží úplný půst.								
4) Jednou v životě podniknout pouť do Mekky.								
5) Dávat almužny.								

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Islám vznikl na Arabském poloostrově, kde žili kočovní pastevci, kterým se říká BEDUÍNÍ.

Znak islámu

Vznik islámu je spojen s prorokem MOHAMEDEM, který začal šířit náboženství o jediném bohu – Alláhovi. Vyznavači tohoto náboženství si říkají MUSLIMOVI. Posvátnou knihou muslimů je KORÁN.

Rodištěm Mohameda je Mekka, posvátné město muslimů. Je v ní svatyně Kabba.

Mekka

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

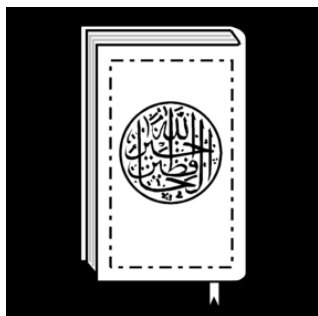

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

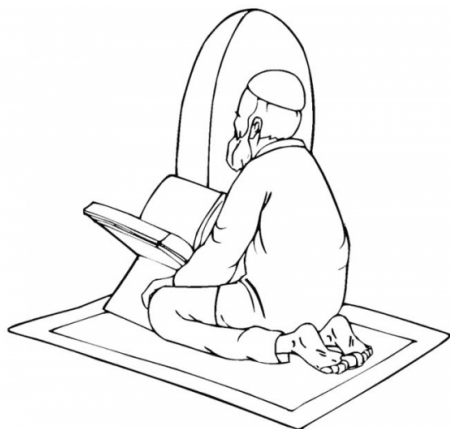

V současné době má islám více než jednu miliardu vyznavačů po celém světě (1,2 - 1,5 mld), méně než 20 % tvoří Arabové.

Korán – veršovaná sbírka božích sdělení věřícím, kterou podle muslimů Mohamedovi nadiktoval prostřednictvím archanděla Gabriela sám Bůh. Skládá se ze 114 súr (skladeb).

Modlitba

Každé modlitbě předchází rituál umývání, který má věřící očistit od hříchů. Modlitba sama o sobě se skládá ze tří konkrétních pozic jdoucích podle přesného pořádku. Je to: stoj, úklona do pravého úhlu a klečení s obličejem k zemi. Závěrem je krátký odpočinek vsedě.

Mešity

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

ŽENY V ISLÁMU

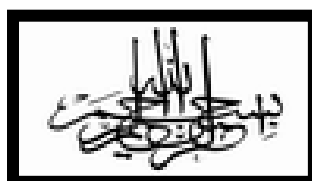
- V islámských zemích se projevuje přísné oddělení mužů a žen.
- Na univerzitách se ženy učí ve zvláštních místnostech, mají oddělené zdravotnictví, nemohou samy na ulici, nemohou navštěvovat kina, kavárny, diskotéky apod.
- Ženiny doklady vlastní muž (= živitel, hlava rodiny). Aby žena mohla vycestovat ze státu, musí mít povolení od muže.
- U soudu má svědectví ženy poloviční váhu než svědectví muže.
- Když se zjistí, že je žena neplodná, muž se s ní okamžitě rozvede.

- Muž může mít až 4 manželky, pokud jim zajistí stejnou životní úroveň.
- Muž je povinen řádně zabezpečit rodinu.

KALIGRAFIE

Protože zobrazování Alláha není povoleno, stěny mešit jsou zdobeny „arabeskami“, ozdobnými nápisy a obrazy. Modlitby a úryvky z Koránu muslimové píšou ozdobným uměleckým písmem – kaligrafií.

Tento nápis znamená Alláh:

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Volné psaní – Popis metody

Učitel zadá žákům téma či nějakou otázku a vyzve je, aby po určitý stanovený čas na dané téma psali. Na tabuli napíše pravidla volného psaní:

1. Piš po celou stanovenou dobu vše, co tě k tématu napadá.
2. Piš souvislý text (ne jen jednotlivá hesla nebo body).
3. Nevracej se k napsanému.
4. Pokračuj v psaní, i když tě nic nenapadá. (Zapisuj i pomocné věty: „Jak bych teď mohl/a pokračovat?“ nebo „Teď mne nic nenapadá.“, „Jsem unavený.“, ale snaž se vrátit k tématu.
5. Nedbej na pravopis ani na stylistickou správnost.

Učitel vysvětlí žákům, že to, co napíšou, nemusí dát nikomu přečíst. Pokud budou s textem dále pracovat, pravopisné i stylistické chyby si opraví. Těsně před vypršením vymezeného času na psaní učitel upozorní žáky, aby dopsali větu. Dále je vyzve k vytvoření dvojic a k přečtení svých volných psaní. Pokud někdo nebude chtít svůj text přečíst, má na to právo. Na závěr mohou své texty přečíst dva tři dobrovolníci, případně někdo může doporučit práci svého spolužáka.

